

„EDINOST“

izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torkih, četrtekih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— . . . 4.50 za pol leta . . . 6.— . . . 9.— za vse leto . . . 12.— . . . 18.—

Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročilne se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se račune po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravnništvo** ulice Molino p. c. solo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprte reklame cij se proste poštnino.

„P. edinosti je moč“.

Shod volilcev v Podgradu

dne 10. maja 1896.

(Konec.)

Vsikdar in povsodi nam je bila voditeljica naša — vest. Hvaležno pa moram naglasiti tu, da so nam bili zastopniki bratskega nam naroda češkega vsikdar zvesto na strani, da smo mogli iznašati na dan krivice, ki se nam gode.

Ker smo bili torej vspeji pri gori omenjeni državnozbornski volitvi in ker sem potem izstopil iz Hohenwartovega kluba, pobesneli so naši mnogobrojni nasprotniki in pričelo se je proganjanje na vse strani. Nasprotniki so zagnali silen vrišč proti duhovnikom, uvajale so se preiskave proti učiteljem, uvela se je pravda proti Kaštelircem, vsled koje so bili ti naši kmetje obsojeni na leta ječe. Slednjič se je uvelo tisto glasovito postopanje proti njemu, guberniku.

Gubernik pravi, da ne omenja tega postopanja morda iz samoljubja ali osebne mrznje, ampak zato, ker je tudi njegov „slučaj“ člen v obroču trpljenja našega naroda. Mene — tako je nadaljeval —, ki sem najprej vestno deloval v cesarski službi za javno blagor, mene, ki sem potem kakor poslanec verno in po dolžnosti služil svojemu narodu, mene so slednjič vrgli iz službe. A koji so bili vzroki, da se je toli primrzilo moje delovanje. Dva glavna vzroka sta bila: želja, da se združijo Hrvati in Slovenci pod jeden klub pod žezlom Habsburgov in pa moja agitacija ob volitvah.

Nikdar se nisem sramoval teh svojih pregreh in se jih ne bom nikdar! Kajti prepričanje moje je nepremično, da bi bilo bolje našemu narodu, ako bi bil združen v večjo upravno skupino, ker bi se razvijal lažje, duševno in telesno. Agitoval sem pa le zato, da dobim še jednega pomočnika za uveljavljanje tega mojega prepričanja. — Guberniku se pa vidi, da je z njegovo „aféro“ doseglo nasprotovanje svoj vrhunec, od tedaj gre

polagoma niže doli. Njegovo Veličanstvo je popravilo, kar so zakrivali drugi proti osebi gubernika, Njegovo Veličanstvo je odpustilo Kaštelircem velik del kazni, Njegovo Veličanstvo je milostno vsprejelo deputacijo, ki mu je izročila spomenico o najnujnejših potrebah naših. Njegovo Veličanstvo je bilo jako milostno ob tej priliki in je blagovolilo obljubiti, da zaukaže odpraviti, kar je krivega. Polagoma se tudi res popravlja. Že jeden prejšnjih ministrov je rekel, da stanje tu doli pri nas je tako, da se mora popraviti. Sedanji ministerski predsednik pa je rekel ob svojem nastopu, da se bode vlada morala ozirati na bolj zanemarjene pokrajine in je pri tem izrečno omenil Istre. Vsled mnogih govorov in interpelacij se je prepričal tudi državni zbor, da treba pomagati. Sedaj priznavajo vsi poslanci, da treba kaj storiti za te kraje. Zbornica poslancev je pritrdila resolucijam, zahtevajočim: da je ustanoviti šole, kjer jih še ni in da v šolah mora biti materinščina poučni jezik, kakor je povsod drugod med pametnimi ljudmi. Narodni jezik je temelj vsej izobražbi. Na dalje je vsprejela zbornica poslancev resolucijo, da se ustanovi v Istri jedna srednja šola hrvatskim učnim jezikom. Sploh se pa mnogi tam gori kar čudijo, kako se more poučevati drugače nego v materinem jeziku. Veliko zlo je pri nas to, da menijo uradniki, da se ljudstvo mora ravnati po njih, mesto da bi bilo ravno nasprotno.

Pred 14. dnevi je n. pr. predsednik okrožnega sodišča v Gorici celo prepovedal branitelju, da ne sme govoriti slovenski, dasi je bil obtoženec Slovenec. Branitelj se je pritožil brzojavno in — drugi dan je bilo drugače. Ta vzgled nam kaže, da ne smemo molčati, da ne smemo biti ovce, ako nočemo, da nas pojedó volkovi. Vsikdar se moramo pritožiti na više mesto. Kajti, kakor rečeno, gori so jeli spoznavati nekoliko. V dokaz temu je navel gubernik slučaja, ko je najviše sodišče uničilo obsojbo proti hrvatskemu rodoljubu Bertoši v Pazinu in proti županu Pajaliću na Krku. Nadejati se je,

da v nedolgem času pride do naredeb do viših uradnikov, da morajo postopati drugače. — Na dalje je bil vsprejet predlog, pozivljajoči vlado, naj poskrbi za povzdigo gmotnega blagostanja. In res je začela vlada poboljšavati: dovolilile so se svote za gradnje in popraviljanje pristanišč, za sušenje močvirja, za uravnavo rek, cest itd. Deželnemu kulturnemu svetu istrskemu se je naložilo, da mora skrbeti tudi za slovensko prebivalstvo, da v obče vanju z istim mora rabiti naš jezik. Veliko vprašanje zemljiške odveze bliža se svoji rešitvi. S tem bode odpuščeno siromašnim dolžnikom v tej deželi 200.000 gl. Dolžnost nam pa je, da naglašamo tu, da na tej pridobitvi moramo zahvaliti le vztrajni trud in delo posl. dra. Matka Laginje. Vse to so znamenja, da se obrača polagoma na bolje.

Seveda je to še le začetek in so nadaljnji vspehi odvisni od volilcev samih. Ako vidi vlada, da imajo poslanci ljudstvo za seboj, polaga tudi večo važnost v njih zahteve. Zato pa je res, da kdor brez vzroka intrigira proti poslancem, da dela proti ljudstvu.

Tu se je gubernik dotaknil homatij v občini podgrajski. Nič čudnega ni — rekel je gubernik — da so stranke tudi tu. Saj tudi tu vplivajo lokalne in osebne razmere. Ali ako se napada brez vzroka, potem pa že moramo misliti, da piše veter od drugod. Tu delujejo tajne namere, ki prihajajo na dan ob vsaki deželni in državnozbornski volitvi. Mnogi, ki rogovilijo proti Jenku, so le zapeljani. Toda le-ti naj bi pomislili, da vsaki njihov vspeh si zapišejo na svoj račun — Italijani! Da je res tako, je razvidno iz dejstva, da je rogovill po tem okraju tudi tisti glasoviti italijanski agitator York in da se je predsednik političnega društva italijanskega pohvalil z vspehi v tem okraju, mené, da je to še-le prvi začetek! To so dejstva. To nam bodi v pouk, da, četudi imamo kaj med seboj, ne smemo nikdar iskati pomoči pri nasprotnikih. Nasprotnik nam ne pomore nikdar, pač pa bode iskal svoje koristi.

PODLISTEK.

Zgrešeno življenje.

(Slika iz velikomestnega življenja.)

(Konec.)

Ona pogledala me je medlim očesom. Zgrbančilo se jej je nekako obličje, toda kmalu se je pomirila in mirno kadila dalje.

„Vi tukaj! Je-li to možno?“ vprašal sem jo hripavim glasom, stopivši bližje.

„Kakor vidite“, odgovorila mi je lakonično, a videlo se ji je, da se je premagovala, ostati mirna ter ne pokazati, kako je vrelo v nji.

„Kako ste prišli vendar vi sem! Da bi mi kdo to pravil, pital bi ga lažnjivcem.“

Mignola mi je v stransko sobico, kjer sva bila sama. Tu pa je padla skoraj onemogla na stol.

„Vi se čudite“, dejala je sopečim glasom, viditi me na takem kraju, med tako družbo . . . Temu ste vi krivi . . .“

„Jaz! Za Boga, Luiza, kako govorite!“

Toda kakor da bi se ne zmenila za moje besede, nadaljevala je, gledaje me grozno, široko odprtimi očmi:

Ko sem zahajala k svoji prijateljici, kjer ste vi stanovali, zaljubila sem se bila jaz uboga de-

klica v vas, ljubila sem vas na tihem, kar je bilo moč mojemu mlademu deviškemu srcu.

Toda vi niste zapazili tega, ali niste hoteli zapaziti, — da, ločili ste se, ne da bi mi zinoli besedice. Kako sem bila jaz žalostna in obupana. Nisem vedela kaj početi.

Nesreča je hotela, da mi je prišel v prt neki mlad gizdalín. Pohajal je za menoj, ko me je videl na cesti, čakal me pred mojim stanovanjem, pisal mi zaljubljena pisma in pošiljal mi darila. In moje neizkušeno srce dalo se je oslepiti. Dala sem se omehčati. Ko me je nagovarjal na kako ljubavno svidenje, znal je tako lepo in k srcu govoriti, prilizoval se mi je in laskal, slednjič me je prestopil in spravil — ob mojo čast . . .

Sedaj sprevidela sem še-le, kaj sem storila. Obup in kes zmešala sta mi skoro pamet, hotela sem se umoriti, toda imela sem premalo srčnosti. Mojo poštenost oskrnjeval je madež, poti nazaj ni bilo več; greh enkrat storjen, ponavlja se ležjo vestjo, tako, da sem dospela v tak položaj.“

Ko je končala, prižgala si je zopet papirosko, ki je bila ugasnola med pripovedovanjem ter risala prstom po mizi.

Mene jela je peči vest. Mene je dolžila krivim, da je zgrešila svoje življenje. Ta beseda mi ni dala miru. Ni mi bilo moč več biti v soparni sobi. Vzel sem klobuk ter dri ven na ulico. Slišal

sem, da me je klicala in čutil sem, ko me je prišla za suknjo, ne bi me li zadržala. Toda nisem je slušal, hitel sem proč, daleč od tod, dokler nisem padel skoro onemogel na klop v mestnem parku.*

* * *

Tiho sta sedela prijatelja, vsak vtopljen v svoje misli. Miran strmel je v tla ter si grizel ustnice in njegov obraz skrčil se je kakor o krču.

„Si potem še kaj slišal o nji?“ pretrgal je Hinko molk.

„Da! Baron Ebert, neki jako grd človek, zagledal se je v njo, potoval več let z njo po svetu ter jo dovedel nazaj. Bila mu je zakonska žena.“

Natakar prinesel je večerne novine. Hinko počel je prebirati. Slednjič pokazal je prijatelju vrste: Gospa Luiza Ebertovka, o katere samomoru smo poročali v jutranji izdaji, pustila je listek v svoji spalnici z besedami:

„Ljubila sem enkrat čistim srcem in spomin na oni čas in na poslednje svoje razkošno življenje ter zavest, da ne morem biti več srečna, mi ne daje več miru ter me tira v obup!“

Luiza.

Dva-trikrat prebral je Miran te vrstice in notranji glas šepetal mu je: Temu si ti kriv.

Bogorod.

Lani smo sijajno zmagali v tej občini ob deželnozborskih volitvah in tudi v občinski zastop. Tako zopet predvčerajšnjem, ko ste noč in dan vztrajali na volišču, ko ste lačni in žejni vršili svojo dolžnost. Ali oni dan ni bil zgubljen za vas. Potegnili ste se za one, ki se žrtvujejo za vas. Če pa ima kdo kaj proti nam, sem naj pride in pove naj odkrito, kedaj nismo spolnili svoje dolžnosti. Najbolji dokaz pa, da vaši zastopniki prav postopajo, je ravno to, da Italijani nočejo potrditi njih izvolitve. Poslednji so se pa nađejali zmage ravno s pomočjo domačih zaslepljenčev. Toda zapomnite si: naši so vsikdar vršili svojo dolžnost! Jenko in Mandić sta zaslužna poslanca. (Navdušeni živio-vskliki.) Pokažite, da si ne daste ukazovati od deželnozborske večine, ampak da imate sami pravico izbirati si poslanca. Vsikdar in povsodi kažite svojo zavednost, in uverjeni smete biti, da pridejo tudi našemu narodu milejši dnevi. Živeli zavedni volilci! (Navdušeno ploskanje in vsklikanje: Živio Spinčić! Živeli naši poslanci!)

Predsednik Rogač pozivlja zborovalce, naj se oglasi, kdor ima kaj pripomniti.

Za besedo se je oglašil veleč. Stemberger. Po kratkem utemeljevanju, v koji je posebno naglašal potrebo zločnosti med nami, je predlagal nastopne resolucije:

I.

Shod volilcev v Podgradu navdušeno odobrava popolnoma in v vsem postopanju naših bivših poslancev Slaveja Jenkota in prof. Matka Mandića v deželnem zboru v Poreču in naših državnih poslancev prof. Vekoslava Spinčića in dra. Matka Laginje; izreka jim neomejeno zaupanje in toplo zahvalo za njihovo delovanje na korist hrvatsko-slovenskega naroda Istre ter protestuje odločno proti brutalnemu postopanju italijanske večine deželnega zbora nasproti hrvatskim in slovenskim zastopnikom.

II.

Pozivljata se c. k. vlada in slavni deželni odbor, da v smislu resolucij volilnega shoda v Hrušici in Jelšanah, kakor tudi v smislu predlogov naših poslancev, primernim potom pomagata:

1. da se uredi prometna sredstva v tem okraju;
2. da se zidajo povsod, kjer je potreba, javni vodnjaki in napajališča (tokve);
3. da se zidajo šole;
4. da se popolnijo izpražnjena učiteljska mesta;
5. da se osnuje poljedelska in obrtniška šola za okraj podgrajski.

III.

Pozivlja se c. kr. vlada, da primernim potom preskrbi da se zmanjša pristojbina za privatno kuhanje žganja ter da se o kontrolovanju kuhanja strankam ne delajo neprilike.

Resolucije so se sprejele jednoglasno in med splošnim navdušenjem.

Da pa bode izjava soglasja še očitnejša, pozval je predsednik one, ki ne soglašajo, da naj vzdignejo roko. Dvignila se ni niti jedna sama roka.

Predsednik noče pozivljati poslancev, da naj vrše svojo dolžnost tudi v bodoče, ker je prepričan od dna svoje duše, da niti ne treba tacega opomina. Volilcem pa je vskliknil: mi nočemo gojlfati nikogar in nočemo trditi, da se to zgodi danes ali jutri, le to moremo zatrditi, da dosežemo svoja prava prej ali slej, ako bodemo vztrajni, in da se bode neutrudno delalo v dosego tega cilja. Predno pa se razidemo, treba da se spomnimo Onega, ki nam je dal pravico, da se smemo zbirati in da smemo zahtevati. Pozval je torej zborovalce, naj vskliknejo trikratni „živio“ našemu presvetlemu cesarju, kar se je tudi zgodilo ob splošnem navdušenju. — Zaključuje je zahvalil predsednik zborovalce na uzornem vedenju, s prošnjo, da naj se zopet zberejo v tolikem številu, ako bi nastala potreba za to. (Hočemo! Hočemo!)

O utisih tega zborovanja smo že govorili.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 21. maja 1896.

Državni zbor. Poslanska zbornica je nadaljevala včeraj razpravo o reviziji zemljiško-

davčnega katastra. V tej razpravi je podal finančni minister nekaj uprav teliko senzacionalnih kolikor neveselih podatkov, ki so oparili poslance, še bolj pa oparilo davkoplačevalce. Govoré o predlogu manjine, zahtevajočem, da se glavna svota zemljiškega davka zniža za 2% milijona, dočim predlaga vlada samo 1% milijona, je rekel namreč finančni minister, da vlada sicer pripoznava krizo v gospodarstvu in kmetijstvu, da bi se pa vlada vendar morala odpovedati vsaki nadaljnji akciji v prid kmetijstvu, ako bi zbornica vsprejela predlog manjine. Trdo to izjavo je podprl finančni minister z nadaljnjo objavo, da državne finance nikakor niso tako ugodne, kakor se misli sploh. V letu 1897 in 1898 bomo morali priznati, da beseda „prebitki v blagajni“, je bila le — prazna bajka. Temu pa ni kriva uravnava plač uradnikov, kajti to je stvar, ki se mora rešiti in ki teče vsopredno s položajem države, neugodnim samim ob sebi. Zahteve, ki se stavijo do države, so toli gorostasne, da vlada stoji pred točko, koje ne bi hotela doživeti. Minister je vprašal nadalje, da-li želi zbornica, da pridemo ob pridobitev odstranjenja deficita? Povišanje davka na pivo, žganje in sladkor se bode moralo dovoliti, če ne tej, pa drugi vladi. Na vsklik posl. Kaizla „Kje je deficit?“ odgovoril je minister: To se pokaže v prihodnjem proračunu! Pokaže se, da sedanjí proračuni posamičnih ministerstev niso bili popolni in se je dogodilo marsikoje prekoračenje. Ako se proračunava reelno in se poštevata naraščujoče potrebe, potem nam mora priti pred lice deficit. Letos se tudi dohodki ne višajo, kakor so se lani. Ako zbornica vsprejme predlog manjine, potem pa mora nastopiti dvojna posledica: vlada bi morala zaustaviti finančno akcijo v prid kmetijstvu, in prišlo bi, kar itak mora priti, toda potem v povečani meri: povišanje neizravnih (indirektnih) davkov. Ta izjava je — kakor rečeno — grozno poparila poslance. Tu je le dvojno tolmačenje mogoče: ali je finančni minister grozen fiskus, kakoršnega še ni imela Avstrija, ki pretirava navlaščin in slika črno v črno, da bi na ta način prikril svojo neobčutnost dostiske davkoplačevalcev — ali pa so dosedanjí finančni ministri — kakor je sicer dal razumeti tudi g. minister Bilinski sam — umetno prikrivali resnično stanje naših državnih financ. Ali bodisi tako ali tako: izgled v bodočnost je na vsak način jako žalosten.

V večerni seji se je pričela podrobna razprava o reviziji zemljiškodavčnega katastra in so se vsprejeli §§ 1 do 6. Finančni minister je zopet zatrdil, da novi davki na užitnine pridejo na korist tudi deželam in da kmetijstvu se more pomoči le s primerno akcijo. Zajedno je predložil zakonski načrt, s kojim se podaljša doba veljavnosti dosedanjih določil o davku na stanarino v Trstu.

Parlamentariške stvari. Jutri bode posl. zbornica volila člene letošnje delegacije. Zanimiva, skoro da epohalna bode letos volitev členov za pokrajino Nižje-Avstrijsko. Za pokrajino, kjer so do pred malo časa neomejeno gospodovali nemški liberalci, za pokrajino, kojoj je liberalizem smatral svojo izključno doméno, si liberalna stranka ne upa udeležiti se volitev, ker vidi, da je tudi med poslanci že v manjšini. Ostreje skoro ni možno izraziti propadanja te nemško-liberalne grešnice, nego je izraženo ravno v tem dejstvu. Za Moravsko se je sklenil kompromis med Nemci in Čehi. Za Galicijo pojdejo v delegacijo menda sami Poljaki, (le en sam Malorus) prav v zasmeh dejstvu, da je velika večina prebivalstva Galicije — ruske narodnosti.

Vsi klubi so sklenili izjave sožalja na smrti nadvojvode Karola Ludovika.

Ogersko. Slavnosti milenijske se vrste v Budapešti druga za drugo, in vsi sloji „politiške nacije“ so jedini v šovinizmu madjarskem in preziranju drugih narodnosti. Poslednje pa se povsod oglašajo s protesti, sosebno pa dijaki, ki pripadajo nemadjarskim narodom ogerske korone, pa so na zunanjih vseučiliščih, odločno protestujejo proti nameri, katero podtika sedanja madjarska politika milenijski slavnosti. A tudi nedijaki teh narodov, raztrešeni po svetu, se izjavljajo v istem smislu.

Kako daleč seza madjarski šovinizem, razvidno je iz posebnega slučaja. Vodja romunske

narodne stranke na Ogerskem, dr. Ratiu je namerjal sezvati poseben shod, ki bi se izjavil tudi proti milenijski slavnosti. Temu pa je Sibirski župan ta shod prepovedal, in sicer z naslednjo motivacijo. Ratiu da je pozval na shod pripadnike samo jedne, romunske narodnosti; čl. 44 ogerske ustave, ki govori o enakopravnosti narodnosti, določa, da vsi ogerski državljani skupaj sestavljajo po načelih ustave v političkem pogledu jedno nacijo, jednotno, nerazdeljivo ogersko nacijo; to torej jasno izključuje, da bi se ogerski državljani posvetovali ali organizovali na podstavi jednega plemena ali jedne narodnosti z izključanjem državljanov, ki pripadajo kaki drugi narodnosti. Shod, namerjani od dr. Ratiu pa bi ne bil ljudski, temveč romunski shod, ki bi dajal prebivalcem romunskega jezika na Ogerskem značaj in pomen „državnopravne individualitete“. To pa da je v največem nasprotju z navedenim zakonom ogerske ustave. — Po tem izvajanju bi ogerske narodnosti v obče ne smele nikdar zborovati ali organizovati se v svojem narodnem interesu, za vsak shod in zbor bi bilo potreba sezvati vsaj nekoliko prebivalcev vsake na Ogerskem zastopane narodnosti. No, v tem pogledu bi morali dati zgled najprej Madjari sami; kajti oni se od l. 1867 shajajo, zborujejo, ukrepajo, delajo in vladajo, ne da bi bili n. pr. v Segedinu ali kje sredi ogerske planjave le kedaj sezvali na shode in zборе tudi druge narodnosti. Celó v Budapeštanskem drž. zboru niso posamične narodnosti zastopane, in bi madjarske oblasti bile dolžne prepovedati tudi zborovanje tega zbora, dokler ne bode zastopano „ljudstvo“ v njem, t. j. vse narodnosti ogerske korone! Dobro, dobro, mogočni župan Sibirski!

Košutovci so bili priredili demonstracijo za obče volilno pravo. Zbralo se je nad 20.000 kričočev. A vse to je le slepilna komedija, katere ne morejo zaresno poštevati nemadjarske narodnosti, kajti v obče volilno pravo bi Madjari po največ dovolili le tedaj, ko bi se dalo izvesti z izključanjem drugih narodov — za Madjare same!

„Slov. Svet“.

Pomirjenje v opoziciji na Hrvatskem.

Posvetovanja, ki se vrše te dni med odposlanci obeh frakcij stranke prava za zopetno združenje, razvijajo se baje toli ugodno, da se je nadejati sporazumljenja. Najvažneje določilo v dogovoru bode ukupno slovesna izjava do vse stranke. Iz hrvatskih listov posnemamo, da je že vse dogovorjeno, le gledé uredništva glasilu stranke, treba še ustanoviti določbe. Toda na to stran menda ne bode težav. Ko bode definitivna završena pogajanja med odposlanci, potem se predloži vsa stvar obema kluboma. Kakor hitro poslednja pritrdita dogovorom, proglasi se zopetno združenje v jeden jednotni klub.

Zeleti je le, da se to zgodi čim prej, kajti na dosedanjem razcepljenju opozicije na Hrvatskem trpi v prvi vrsti seveda narod hrvatski sam, a potem dosledno tudi vse avstrijsko slovanstvo, tisto slovanstvo, ki bi lahko predstavljalo imponujočo silo, ako bi bilo jedino med seboj.

Prememba ustave v Srbiji. Po dolgih pogajanjih je privolila slednjič tudi najjača stranka na Srbskem, to je radikalna, da odpošlje svoje odposlance v oni odbor, sestavljen od odposlancev vseh strank, kojemu se bode posvetovati o reviziji ustave. Ta odbor se snide te dni. Seveda ni smeti gojiti posebnih nad glede vspeha teh posvetovanj, kajti na jedni strani je gotovo, da bode krona skušala preprečiti svobodnostna določila ustave od leta 1869., na drugi strani pa je gotovo, da bode radikali trdovratno zahtevali kolikor le možno razsežno svobodo naroda. Odvisno je torej od tega, da-li se bode dala najti nekaka srednja pot med obema tema strujama.

O homatijah na Vstoku. Pod konec minulega leta smo poročali obširneje o homatijah na Vstoku. Zlasti so bili hudi boji med turškimi vojaki in Armenci. Posebno hudo klanje je bilo v mestu Urfa v Mali Aziji. Tam je znašalo število žrtv 8000 duš, od teh je bilo pobitih 3000 v katedrali. To klanje se je bilo priredilo z vednostjo turških oblasti.

Razprava proti generalu Baratieriju. Iz Rima poročajo: Splošno začudenje vzbudilo je dejstvo, da je italijanska vlada že službeno proglasila, kakó bode sestavljeno sodišče, ki bode sodilo Baratierija, ko vendar še preiskava ni končana. No, vlada pa je imenovala sodnike

za vojno sodišče in razglasila imena istih, ne da bi čakala na konec preiskave, zgolj radi tega, ker so jo sumničili od raznih strani, da nameruje — „pokopati“ Baratierijevo preiskavo. Z objavljenjem oseb, ki bodo sodile Baratierija, pa se je hotela vlada izogniti nadaljnjemu sumničenju in pokazati svojo resno željo, da bo kaznovan, kdor je kriv.

Italija v Afriki. Iz Masave došle so včeraj te-le službene vesti: Dne 18. t. m. izročila je vlada v Eritreji ras Mangaši opustošeno utrdbo Adigrat. Pred izročitvijo so Italijani uničili topove (razpršili so jih z dinamitom) in uničili so streljivo, kolikor ga je bilo v Adigratu. — Med onimi ujetimi, ki so se doslej že vrnili v italijanski tabor, je tudi major Salsa, kojega si je bil, kakor znano, pridržal Menelik za piroka. Salsa je takoj po svoji osvoboditvi brzojavil svojcem v Milan, da je živ in zdrav. — Glasom zasebnih poročil, došlih iz Masave v Rim, vrnil je ras Mangaša dne 18. t. m. 86 italijanskih ujetnikov, med katerimi je bilo 80 ranjenih (?). Italijani so uničili v Adigratu, predno so izročili utrdbo poverjeniku ras Mangaše: 300.000 nabojev za puške in 6000 za topove.

Iz teh zasebnih poročil dalo bi se sklepati, da so Italijani rajše uničili streljivo, nego da bi plačali Tigrincem — odškodnino za isto, če bi je hoteli vzeti s seboj, česar pa niso mogli, ker nimajo tovrstnih živalij. Poročila seveda ne povedo, koliko je morala italijanska vlada plačati za „osvoboditev“ ujetnikov. Čudno pa je dejstvo, da se čuje o povrnitvi takó neznatnega števila ujetih Italijanov, dasi je znano v obče, da so zasegli Tigrinci, Šoanci in Abesinci na tisoče in tisoče Italijanov.

Slednjič beležimo še včerajšnjega dne iz Rima došlo vest, ki potrjuje z nova, da se italijanska vojska v Afriki odmika proti severu, in da je torej smatrati za sedaj vojno v Eritreji končano.

Različne vesti.

Nadvojvoda Karol Ludovik. †

Iz dunajskih listov čitamo: Truplo pokojnega nadvojvode leži v mali sobi palače. Okna so prikrita zastori. Iz sobe so odpravili vse pohištvo in slike, razun postelje. Postelja stoji sredi sobe in je vsa pokrita cveticami, tako, da je videti le obraz in roke mrliča. Vsa soba je napolnjena intenzivnim vonjem cvetlic. Obraz pokojnika je močno posušen in okolo ustnic se mu vijejo bolestne poteze: znaki obilega trpljenja. Brada je sneženo-bela. Vse to napravlja utis, da je bil pokojnik vsaj deset let stareji nego je bil v resnici. Ob vznožju stoje trije molitveniki, na kojih molijo člani cesarske hiše. V kotu kraj postelje pa je molitvenik za o. kapucina, ki opravlja molitve. Neprestano prihajajo venci v palačo, prvi je bil oni cesarice Elizabete. Neprestano prihajajo tudi pobožni obiskovalci.

Včeraj predpoludne sta došla v mrtvaško sobo, najprej cesar in potem cesarica in sta molila dlje časa kraj mrtvaškega odra.

Predvčerajšnjem je dospel na Dunaj komaj ozdraveli sin pokojnega nadvojvode in naš prestolonaslednik, nadvojvoda Ferdinand d'Este. Nasproti sta se mu peljala brat nadvojvoda Oto in stolni prošt dr. Maršal, da ga kolikor možno prizanesljivo pripravita na žalostno vest — na žalostno svidenje z — mrtvim očetom. Na kolodvoru pa sta ga čakali sestre, kojima se je čitala na licu neizmerna srčna bol. Solze so zalivale oči izstopivšemu nadvojvodu Ferdinandu. Zadovoljstvom pa so opazili navzoči, da nadvojvoda sicer izborna izgleda sedaj in da je dopuščena sodba, da je popolnoma ozdravel naš prestolonaslednik. Vendar pa je bilo videti visokemu gospodu, kako grozno ga je zadela vest o smrti preljubljenega mu očeta. Prisrčno so se objeli brat in sestre žalostno svidenje! Po pogrebni slavnosti se povrne baje nadvojvoda Ferdinand d'Este v Territet na Švicarskem.

„Vaterland“ piše: V ponedeljek zvečer je nadvojvodinja Würtemberska molila litanije svojemu bolnemu očetu, a bolni nadvojvoda jej je odgovarjal glasno in razločno. V ponedeljek se je

jelo dozdevati tudi bolniku samemu, da gre h koncu žnjim, kajti vprašal je: Kaj, tako daleč smo že? Ko je nadvojvoda vzdihnil svojo dušo, bila je okolo njega zbrana vsa rodbina izvzemši nadvojvodo Otona — ki se je bil peljal nasproti svojemu bratu nadvojvodu Ferdinandu. — V Peterburgu je napravila globok utis vest o smrti nadvojvode Karola Ludovika, kajti pokojnik je bil zelo priljubljen na ruskem dvoru. Saj je znano, da se je uprav žalostil med svojo boleznijo, ker ne bode mogel na slavnosti kronanja. Slavnosti, nameravane povodom kronanja na avstrijskem poslaništvu, odpadejo seveda; car pa je odredil, doznavši o žalostnem dogodku, da je odpal mirozov, s kojim so se imele pričeti slavnosti kronanja in je takoj odposlal iskreno sožalje cesarju Franu Josipu. Izrekli so svoje sožalje seveda tudi vsi drugi vladarji.

Umrl je danes c. k. finančni svetnik Ivan Bregant v 52 letu svoje dobe. Pogreb bode jutri ob 6. uri popoldne iz ulice Tigor št. 3.

Poročil se je predvčerajšnjem g. Dragotin Hribar, lastnik tiskarne v Celju, z gospodičino Evgenijo Šumijevo iz Ljubljane. Čestitamo!

Novi župnik v Rojanu. C. kr. namestništvo v Trstu potrdilo je imenovanje vikarja in kooperatorja pri sv. Justu, don Josipa Jurizzo župnikom za Rojan pri Trstu. Slovesna instalacija bode v nedeljo, dne 14. junija. — Tukajšnje židovsko „liberalno“ trobilo se veseli, da pride vendar v slovenski Rojan župnik „italijanske“ (??) narodnosti.

Pristna sličica iz vsakdanjega življenja istrskega kmeta. (Spisal Janko.) Ženiti se že v dvajsetem letu svoje dobe, je pač malo prerano. Uradniku in kapitalistu niti ne prihaja na um kaj takega. Ali kmetu je taka zgodnja ženitev včasih celo potrebna.

Večkrat manjka v kmečki hiši gospodinje. Bodisi, da je oče udovec, ali pa, da je mati starikava in boleha, zato treba oženiti sina, da pride v hišo čila in delavna ženska, katera bi bila v stanu nositi „tri vogale hiše“. Ali v takih slučajih prihaja vmes vojaški zakon se svojimi ovirami. Dokazov je treba, da je taka ženitev od velike potrebe in sicer tehtnih vzrokov, in če ne privoli v isto deželna politična oblast. Dotična prošnja, razna spričevala in priloge morajo pa biti okrašene dragocenimi kolki. Ali denarja primanjkuje, denarja, katerega imajo nekateri polne kape, katerega pa kmetu navadno nedostaja. Kaj naj bori kmet torej započne v takem slučaju?!

„Gospod“ nagovoril me je nekega dne neki kmet, „jaz mislim ženiti sina Matevža“. „Zakaj pa Vi to pravite meni?“ vprašal sem ga jaz.

„Gospod“ nadaljeval je kmet, „Matevž je še le v dvajsetem letu in sosedje so mi rekli, da se ne more ženiti, ako v to ne privoli cesarska oblast“. „A tako, Vi bi radi prosili za dovoljenje“.

„Tako je“, je rekel kmet. „Kake vzroke pa zamorete navesti, da opravičite svojo prošnjo?“ Ko mi je kmet navedel vzroke, opomnil se mu: „Ali take prošnje povzročajo vse polno stroškov. Treba je raznih spričeval in prilog, ki pa morajo biti „našpikane“ s kolki. „Vem, vem“, mi je odgovoril kmet klaverno ter nadaljeval: „Moj sosed, ki je ženil sina tudi na tak način, mi je povedal vse to in zategadelj se je moj sin za nekoliko časa odtegnil domačemu delu ter šel z doma na Porečino, da prisluži te stroške“.

„Katero nevesto si je pa izbral?“ nadaljeval sem svoja vprašanja. „Gospod, izbero neveste je sin prepustil meni“, mi je odgovoril kmet.

Jaz: No in ste mu jo že izbrali? To moramo vedeti mi, kajti ako bi bila nevesta malopridna, bi ne bilo nič iz te moke“.

Kmet: „Prav za prav mi ni še znano, katera bi to bila. Najbolj po misli bi mi bila županova hči. Stara je petindvajsetlet, je jako pridna ter se ji prilega vsako delo; celó kopanja se loti. Nocoj bodem govoril z županom. Ako privoli v to župan, Vam pridem povedati že jutri. Na vsak način pa se nađejam, da najdem v par dneh nevesto“.

Kar sem tu napisal, je vse resnično od pičice do pičice. Kaj ne: pristna podoba realizma! In vendar bi mislil, da so take ženitve uzor-ženitve po nazorih najnoveje dobe v Slovincih. Ali bodeta Matevž in županova hči, ali pa katera druga, še le pred altarjem imela svoj prvi „rendez-vous“, tega ne vem; bodisi pa temu kakorkoli si bodi: Sre-

čen bil Matevž in njegova nevesta, katero mu je izbral oče, in če si tudi nista prisegala ljubezni — v krasni mesečni noči in ni ob tej priliki zrlo na nju z neba tiščoč nebeskih lučic, ter se ni v to prisego mešalo žuborenje večerne hladilne sapice kakega toplega poletnega večera, niti so mrmljali valčki bistrega potočiča, nego sta le na svečenikovo vprašanje odgovorila: da! Kaj ne, pristni realizem ali resnica božja.

Delalsko podporno društvo v Trstu. Na občnem zboru so bili izvoljeni: Predsednikom Mate Mandić; odborniki: Bogdanović Ante, Biček Ivan, Hrovatin Miha, Perhacev Jakob, Primožič Fran, Godnig Fran, Ipavc Ivan, Rep Anton, Perušeg Vincenc, Bras Ivan, Hlad Josip, Čevna Anton, Krapež Ivan, Koslovič Jakob, Černe Ivan, Vertovec Andrej, Bubnič Josip, Žejen Anton, Krivčič Ivan, Pavlovič Alojz, Muha Anton ml., Krašna Alojz. Namestniki: Bandel Vincenc, Cergol Anton, Verčon Fran, Indihar Luka, Tomažič Matija in Ferfila Anton. Pregledovalci računov: Presen Miha, Krejčič Andrej in Besednjak Ivan. Razsodišče: Polić Fran in Gulič Fran.

Odbor Narodne čitalnice v Vipavi je v seji dne 17. t. m. sklenil prirediti letos o Binkoštih za člane društvene in nečlane izlet na naš divni Nanos, k zgodovinskemu gradu „Pred jamo“ in v svetovno znano postojnsko jamo. Program izleta bil bi sledeči:

V soboto dne 23. t. m. ob 3. pop. sestanek v čitalnici, potem odhod k „Blažonu“ na Nanos, kjer se povečerja in prenoči; naslednje jutro po zajuterku se odrine k sv. Hijeronimu, kjer bode odmor, z izletniki ljubljanskega planinskega društva zajuterk, razgled okolice in potem skupni odhod v „Pred jamo“. V Predjami ogledanje gradu in okolice, sestanek z morebitnimi p. t. postojnskimi izletniki in skupni obed v Predjami ali Bukovji; po obedu odhod na Dilce in Hrašče, kjer bode večerja in se prenoči. S Predjame na Dilce oziroma Hrašče vozilo se bode na lojtranci. Naslednjega dne odhod v Postojnsko jamo, po ogledu iste vrnitev domov.

Kar se tiče jedil in voza, objavlja se sledeče: Odbor poskrbi vse potrebno sam, razun jedil za večerjo pri „Blažonu“ in zajuterku pri sv. Hijeronimu; le-to si mora vsak izletnik po svoji volji sam preskrbeti ter prinesiti v čitalnico v soboto do 3. pop., od koder se odpeljejo jedila.

Vzajemni račun o stroških napravi se po vrnitvi in plača se pro parte. Vendar je vsak izletnik, koji podpiše okrožnico — bodisi, da se udeleži izleta ali ne — obvezan plačati odboru jeden gold. prispevka.

Da se bode znalo preskrbeti potrebno za vsakega p. t. izletnika, se prosi, da vsak svojo udeležbo naznani g. Ludoviku Luliku najkasneje do petka, dne 22. t. m. zvečer.

Na svidenje torej! K obilni udeležbi vabi
Odbor.

Iz Gorice. (Izpred sodišča). V popolnjenje obljube sporočam, da se je dne 20 t. m. vršila razprava pred tuk. okrožnim sodiščem proti dvojici goriških pobalinov, katera sta napadla v mestu, zvečer ob 9. uri, nekatere mladeniče (med njimi tudi jednega stavca goriške tiskarne), ki so se vračali mirno s sprehoda. Pobalini so zmirjali mirne mladeniče „s porchi de sclafs“ in drugimi pridevki iz vrta „avite colture“, in slednjič so udarili po njih. V samoobrambi je podlegel stavec iz goriške tiskarne. Vrgli so ga na tla in mu zlomili kost leve roke nad laktom, da se je moral zdraviti v bolnišnici v Trstu skozi 5, a v Gorici 3 tedne. Zdravniki so spoznali to poškodovanje teškim. — Na glavni razpravi so vse priče pod prisego potrdile napad in zmirjanje z razžaljivimi besedami. Sodišče je bilo sestavljeno uprav tako, kakor pri razpravi proti Starogorcem, le da je zastopal drž. pravdnštvo sam Canevari, a branitelj je bil dr. Nardini. Državni pravdnik je izključil napad iz kakega narodnostnega nasprotstva, branitelj pa je opravičeval napad pijanstvom, — sodišče je obsodilo pobaline vsakega na tri mesece zapora. Čitatelji naj si zapomnijo, da je bil poškodovanec bolan osem tednov, napad pa so izvršili mestni pobalini. — Obsodbo si tolmačijo nekateri po svoje ozirom na ono starogorsko, o kateri je bilo sporočeno v „Edinosti“.

Iz Repentabra nam pišejo: Prihodnjo nedeljo dne 31. t. m. bo na Repentabru posebna cerkvena

slavnost. Tukajšnji posestnik Štefan Ozbič dal je postaviti na svoje stroške poleg vipavske ceste pod Repentaborskim gričem novo kapelico (pil), ki je kaj lepo izdelana iz domačega kamena. Za to kapelico kupil je imenovani lepo novo soho Matere božje, katera bo ta dan blagoslovljena ter prenešana v slovesnem sprevodu iz domače cerkve v novo kapelico. Ako bo ugodno vreme, bo to gotovo lepa cerkvena slavnost, katere z radostjo pričakujejo vsi tukajšnji župljani. — O tej priliki štejem si v prijetno dolžnost izreči javno zahvalo imenovanemu dobrotniku, da je dal postaviti na tem primernem kraju toli dostojno kapelico, ki naj priča o pobožnosti do Matere božje, katero tako rado časti naše ljudstvo.

Razširjenje pokopališča na Proseku. V petek dne 5. junija t. l. oddajo se v IV. oddelku tukajšnjega magistrata na javni dražbi najcenejemu ponudniku dela za razširjenje pokopališča na Proseku. Vsklicna cena je 5200 glđ. Načrti in proračuni so na ogled v tehniški pisarni mestnega magistrata (III. nadstr.) Ponudbe je kolekovati s kolekom 50 nč. ter priložiti istim pobotnico mestne davkarije o položeni jamčevini 520 glđ. Uložiti je ponudbe vsakakor pred 12. uro 5. junija, ker se po 12. ne bodo vsprejemale več.

Kužne bolezni v tržaški občini. Od 2. do 9. t. m. bilo je prijavljenih v tržaški občini: 14 slučajev škrlatice, 17 sl. dávice, 17 sl. óšpic in 3 sl. legárja. Umrle so 3 osebe za óšpice, 7 za škrlatice, 3 za dávice in 1 za legár.

Plača dunajskega župana. Naslednje številke govore prav jasno, o tem, „kakó se svet spreminja“ in kakó cenó je bilo življenje pred stoletji, ko so dostojanstveniki imeli takc plačo, s kakoršno dandanes ne bi mogel izhajati najuborniši težak. Prvi dunajski župan Konrad pl. Eslarn (1287.) ni imel nikakoršne plače. Pozneje dobivali so županje na Dunaju nekako berivo, ki jim je donášalo kakih 10 funtov pfenigov na leto (1 funt pfenigov — 360 pfenigov). Torej so iznašali ti dohodki od 43 do 126 glđ. današnje vrednosti. V XV. veku pa so se ti dohodki že nekoliko povišali, kajti dunajski župan dobival je 32 funtov pfenigov plače, 6 funtov pfenigov za postne ribe in cerkvene milodare, 16 zlatih forintov za dvorsko obleko in 2 zlata forinta za svojo soprogo. Takó je n. pr. župan Heini (1477.) dobival vsega do 61 funtov pfenigov na leto. V XVI. veku je plača narasla na 99 funtov pfenigov in 8 ogerskih forintov. Leta 1700 imel je dunajski župan že 1500 glđ. plače, a naslednja desetletja bila je povišana s časoma na 4000 glđ. Izmed zadnjih županov dobil je pokojni Zelinka leta 1861. 11.000 glđ., pokojni Prix 24.000 glđ. in sijajno stanovanje v mestni palači. To velja tudi dandanes.

Beguni pred kolero. Včeraj predpoludne došel je Lloydov parnik „Habsburg“ iz Aleksandrije v Trst. Pripeljal je 347 potnikov. Zdravniško preiskovanje istih trajalo je 4 ure, od 10. predpoludne do 2 pop. Vsi potniki in tudi moštvo parnika bili so zdravi. Ob 4. pop. odpeljalo se je 127 teh tujcev na parniku „Groß Wurmbbrand“ v Benetke.

O tatvini na Kontovelju. Z ozirom na vest, priobčeno v današnjem zjutranjem izdanju, poročajo nam od kompetentne strani, da je dotična prodajalnica na Kontovelju, kojoj so bili obiskali tatovi, last g. Alojzija Goritupa s Proseka, in ne g. Jakoba Štoke.

Lakota v Italiji. Iz Sardinije poročajo, da je v raznih notranjih občinah Sardinskega otoka strašna lakota. Posebno trpi prebivalstvo občin Aggius, Dorgli in Organa.

Hiša se je podrla. V Olomucu podrla se je dné 19. t. m. dva nadstropja visoka hiša št. 445 v Terezijini ulici. Na vso srečo opazili so pravčasno, da se zidovje pogreza in torej so mogli izprazniti poslopje.

„Slovanski Svet“ prinaša v svoji 14. št. tole vsebino: Slovanska opozicija. — Ob smrti Galimbertijevi. — Nekaj o rusko-poljskih razmerah. — Protest slovanske akad. mladine v Pragi proti mileniju. — Hrén iz Gradca (Pesen „Slojmi kletvetnikom“). — Daj mi ruku. (Pesen!) — nekoliko opusiklitz nar. prekorjenci p naroka. — S potovanja. — Naši knjižni grehi. — Na Saksonskem pa pri nas. — Dopisi. (Iz Ljubljane. Iz Trsta.) — Razgled po slovanskem svetu. — Književnost.

76 ovac — zmrznilo / Poroča se nam, da j dne 16. t. m. zmrznilo na senožeškem Gabrku 76 ovac. Gnali so jih iz Brkinov preko Gabrka na Čaven na pašo. Ovce so bile ostrizene in pokončala sta jih za to dobo nenavadni mraz in padajoča sodra. Ovce je odpeljal konjederec iz Smolivega pri Razdrtem.

Koliko vina se je pridelalo lanjskega leta na vsem svetu? Na to vprašanje odgovarja Pariški „Moniteur vinicole“ z naslednjimi številkami:

Francozka	26,686.000	hektl.
Rusija	720.000	„
Avstrija	3.000.000	„
Ogerska *)	2,865.000	„
Italija	21,343.400	„
Španjska	17,250.000	„
Algir	3,797.700	„
Nemčija	3,645.000	„
Romunska	3,120.000	„
Turčija in otok Ciper	2,400.000	„
Portugalska	1,995.000	„
Grška	1,600.000	„
Kili (Amerika)	1,500.000	„
Argentinijska (Amerika)	1,350.000	„
Švicarska	1,250.000	„
Bolgarska	1,200.000	„
Združene drž. Severo-amariške	850.000	„
Srbija	800.000	„
Brazilija	350.000	„
Azorski, kanarski otoki in otok Madeira	210.000	„
Tunizija (severna Afrika)	119.000	„
Avstralija	150.000	„
Rt dobre nade (južna Afrika)	110.000	„
Meksika	90.000	„
Perzija	27.000	„

Po tem povprečnem računu pridelalo se je torej lani na vsej zemlji 96,389.7000 hektolitrov vina.

Loterijske številke, izžrebane dné 20. t. m.:
Brno 5, 33, 18, 58, 35.

Najnovejše vesti.

Dunaj 21. (Poslanska zbornica). Posl. Pácak in tovariši interpeljujejo, ali res nameruje ministerstvo zasnovati okrožno sodišče v Trstnovu, ne da bi popred povprašalo za menenje deželni zbor češki. Vladna predloga določa, da višanje davka na stanarino v Trstu ostane zaustavljeno do leta 1900.

Moskva 20. Ob 3. uri pop. dospela sta prestolonaslednik Grški in knez Bolgarski. Pričakovalo ju je mnogo členov carske hiše, generalov in dvornih dostojanstvenikov. Vojaška glasba je svirala najprej grško in bolgarsko himno. Pozneje je došlo francosko odposlanstvo z generalom Boisdeffre-om na čelu. Slednjič je prišel knez črnogorski z obema princema.

Moskva 20. Lice mesta je uprav fantastično. Samo od vseh strani Rusije je došlo do pol milijona ljudi. Mnogi morajo prenočevati pod milim nebom, ker ni prostora.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 6.82—6.84 Pšenica za maj-juni 1896 6.72 do 6.74 —. Oves za jesen 5.50—5.52 Rž za jesen 5.76—5.77 Koroza za juli-avgust 4.04—4.05 — maj-juni 1896 3.92—3.93

Pšenica nova od 78 kil. f. 7—7.10 od 79 kil. f. 7.05—7.10, od 80 kil. f. 7.10—7.15 od 81 kil. f. 7.15—7.25, od 82 kil. for. —. —. — Jedmon —. —. — prosa 6.15—6.50.

Pšenica: Ponudbe srednje. Povpraševanja omejeno. Prodaja 2 000 mt. št. Vae druge vrsti žita nespremenjene. Vreme: lepo.

Praga. Nerafinirani sladkor for. 14.82½, oktober-december 14.40.

Praga. Centrifugal novi, postavljeno v Trst s carino vred odpošiljatelj precej f. 34.25—34.75 Concasse 36.25—36.50 Četvorni 37—37.50. V glavah (sodih) 38.25

Havre. Kava Santos good average za maj 81—, za september 76.50.

Hamburg. Santos good average za maj 66.25 za september 61.25 za december 57.25.

Dunajska borza 21. maja 1896.

	danos	včeraj
Državni dolg v papirju	101.20	101.20
„ „ v srebru	101.10	101.15
Avstrijska renta v zlatu	122.50	122.55
„ „ v kronah	101.20	101.20
Kreditne akcije	348.25	346 —
London 10 Lst.	120.05	120.05
Napoleoni	9.53	9.53
20 mark	11.75	11.75
100 Italj. fr	44.45	44.37½

*) Na Francoskem torej smatrajo Oggersko kakor samostalno državo. S tem je izvestno ustrezno željam — Košutove stranske, Uredn.

Podpisani priporoča za Binko-
šti sl. občinstvu svojo bogato
zalogo vsakovrstnih mok, nava-
dnih in finih, iz prvih ogerskih
mlinov. Kakor tudi Neapeljske
vlitke, vina v buteljkah, koloni-
jalno in drugo blago po jako
nizkih cenah, da se mu ni bati
konkurencije.

Jožef Sticotti
Stadion, 25.

NOVO RASTLINJE ZA KRMO!

Lathyrus silvestris Wagneri (Wagnerjev plošnjati gozdni grah).

Zelo oplemenjen, prost vseh škodljivih grenkih snovi!

Vspeva tudi na najpustejših vrstih tal, celo na paku, grušču, itd. itd.

Največa redilna vrednost

je 25—30% proteina (detelja ima le 13.5%)

Vstrajen — upira se vsaki suši.

Brošura zastoj

Polygonum sachalinense (Sachalinov koren).

Vspeva povsodi vstrajno, tudi na vlažnih, ilovih, in močvirnih tleh.

Visoka redilna vrednost. Ima v sobi 18.97% proteina.

„Internationale Saatstelle“, Landwirtschaftliche Gesellschaft mit beschränkter Haftung.

Kirchheim u. Teck, Württemberg.

Glavni zastopnik za Trst, Primorje, Istro in Dalmacijo Jakob pok. C. Prister, Trst.

KOPELJ Buchler

odpre se

v sredo dne 27. maja 1896.

FILIJALKA

C. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni odkaz 2½	30-dnevni odkaz 2½
8- „ 2½	3-mesečni „ 2½
30- „ 3½	6- „ 2½

Za pisma, katera se morajo izplačati v sodanjih bankovnih avstr. volj., stopijo nove obrestne takse v krepot z dnem 5. febrara, 9. febrara in odnosno 2. marča t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2½ na vsako svoto.
V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gracac, Sibinj, Inomost, Celovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, — brez z troškov

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov proti odbitku 1½ provizije.

nkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

P r e d u j m i.

na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Trst, 2. febrara 1896.

Richterjev

LINIMENT S SIDROM

je dobro domače sredstvo.

Dobiva se po vseh lekarnah.

